

Zit het (winter) venijn in de staart ?

ECONOMIE

In de eurozone is de inflatie in de maand maart gedaald naar 2,4%. Dat is wat lager dan de 2,5% die verwacht werd. De daling komt vooral van de minder hard gestegen prijzen van levensmiddelen, alcohol en tabak in vergelijking met februari. De stijging komt vooral van de olie gerelateerde producten. Zo zijn benzine en diesel duurder geworden door de stijgende olieprijs. Ruwe olie heeft inmiddels het hoogste prijsniveau in vijf maanden bereikt. De inflatiecijfers worden bepaald door de Europese geharmoniseerde rekenmethode. Die is net even anders dan de berekening die het CBS uitvoert. Binnen de EU is de afspraak gemaakt om de Europese methode te volgen waardoor de kosten voor het wonen in een eigen woning buiten beschouwing gelaten worden. Ook de Amerikaanse centrale bank heeft afgelopen week weer van zich laten horen. Daarbij werd herhaald dat er eerst meer duidelijke signalen nodig zijn die aantonen dat de inflatie aan het afzwakken is voordat de rente wordt verlaagd. Daarbij werd ook aangegeven dat de centrale bank waarschijnlijk dit jaar nog zal beginnen met het verlagen van de rente.

HET WEER

Het lenteweer van het afgelopen weekend krijgt deze week geen vervolg. Temperaturen dalen naar 15-16 graden. Dinsdag wordt er weer regen verwacht en woensdag is er weer volop zon. Hoe het weer zich de komende weken gaat ontwikkelen is nog erg onzeker. Er zijn scenario's waar met name op 15 en 16 april de temperatuur flink kan dalen met mogelijk natte sneeuw en nachtvorst.

OLIE

Olieprijzen hebben de afgelopen week een stijgende lijn laten zien. Daarbij werd vrijdag de hoogste waarde bereikt: \$91,860 per vat. Er was de gehele week sprake van een bullish stemming. De veroorzaker was een mogelijke toename van de vraag bij de twee grootste olieconsumenten ter wereld: de VS en China. Daar

bovenop kwam nog de escalatie van de geopolitieke spanningen in het Midden-Oosten. Iran beschuldigde Israël begin van de week van het bombarderen van de Iraanse ambassade in Syrië. Tot slot was de daling van de Amerikaanse voorraden groter dan verwacht: ruwe olie daalde met 2,3 miljoen vaten. Aan de aanbodkant waren er ook geopolitieke gebeurtenissen. Er was een Oekraïense drone-aanval op een Russische raffinaderij en Iran heeft aangegeven wraak te gaan nemen op de aanval van Israël op het Iraanse consulaat in Damascus. Deze gebeurtenissen leidden tot zorg over het olieaanbod. Afgelopen woensdag kwam de OPEC weer bijeen. Daarin hebben zowel Irak als Kazachstan aangegeven om de overproductie te compenseren. Ook Rusland heeft aangegeven de vrijwillige aanpassingen in het tweede kwartaal te respecteren. De Russische export van ruwe olie over zee bereikte in de laatste week van maart het hoogste punt tot nu toe dit jaar. De gemiddelde export van ruwe olie over zee in de periode tot 31 maart over een periode van vier weken heeft het hoogste niveau sinds november heeft bereikt. Eerder stemde Rusland ermee in haar verantwoording als OPEC + lid te nemen en de export van ruwe olie gedurende het eerste kwartaal te verlagen. Daartoe zou de export in het eerste kwartaal met 300.000 vaten per dag verminderen. De werkelijke gemiddelde leveringen lagen op 16.000 vaten méér per dag. De toezegging voor het tweede kwartaal is om te bezuinigen op de productie in plaats van op de export. Saillant detail: de Russische inkomsten uit ruwe olie stegen tot 1,74 miljard dollar per week. OPEC blijft de marktomstandigheden nauwgezet beoordelen en zal met maatregelen komen als daar aanleiding voor is. De volgende vergadering is gepland op 1 juni 2024. De vrijwillige productieverlagingen van 2,2 miljoen vaten per dag blijven dus tot het einde van het tweede kwartaal van toepassing. Het gevolg van het krappe aanbod zal een stijgende prijs betekenen. De ontwikkeling van de Chinese vraag is onduidelijk. Als die vraag tegen gaat vallen zullen olieprijsen terug gaan vallen. China zelf geeft aan dat op basis van de laatste productiecijfers er voor het eerst in zes maanden een opleving van de activiteit zichtbaar is.

KOLEN

De kolenprijs daalde weer eens de afgelopen week. De prijs ging van €117,68 naar €115,57 per ton. De prijsreactie gebaseerd op het instorten van de brug in Baltimore is geabsorbeerd in de prijzen. Als start van volledig herstel is een tijdelijk kanaal in de haven van Baltimore geopend. Afgelopen week zijn de steenkoolvoorraden bij de Noordwest-Europese importterminals gedaald tot het laagste niveau in 2024. Belangrijkste oorzaak de zwakkere vraag. Er lijkt weer wat rust in de markt te komen naar het incident in Baltimore.

GAS

De gasprijzen zijn in het begin van de week wat gedaald en aan het einde van de week weer gestegen echter op weekbasis veranderde er niet zo veel. De daling kwam vooral door de weersvoorspellingen die zowel voor de lange als de korte termijn wat milder werden. Het feit dat er minder gas werd aangevoerd, onder andere door een storing in Kollsnes, had niet veel invloed. Nu de winter ten einde is wordt een aanvang gemaakt met het vulseizoen. De storages zijn recordvol voor de tijd van het jaar: gemiddeld 58,7%. De stijging richting einde van week is vermoedelijk het gevolg van technische aankopen. Bij het benaderen van de veronderstelde bodemprijs van €25/MWh zijn partijen in de aankoopmodus geschoten wat de prijs weer heeft doen oplopen. Het kleine velden beleid in Nederland dreigt te mislukken. Om leveringszekerheid te realiseren heeft Nederland het kleine velden beleid nieuw leven ingeblazen. Daarmee zou de winning uit kleinere vaak minder rendabele velden een bijdrage moeten leveren aan de gasbalans. Nu blijkt dat in plaats van een stijging er een daling plaatsvindt als het gaat om de productie vanuit de kleine velden. In 2023 nam de productie offshore af met 19%; van 8,6 naar 6,9 miljard kuub.

POWER

De power futures volgen de gas futures en laten eenzelfde beweging zien. Dalend in het begin van de week en stijgend richting einde van de week. Uiteindelijk werd de week afgesloten met een kleine daling op weekbasis.

De Duitse opwekking van windenergie was afgelopen dinsdag gemiddeld 33,5 GW, en op woensdag 15 GW. Donderdagavond laat lanceerde Rusland een massale luchtaanval op de Oekraïense energie-infrastructuur. Water- en thermische centrales werden zwaar beschadigd. Dit zou een grotere energie-export van Europa naar Oekraïne kunnen betekenen, aangezien het herstel onzeker is. De Europese spot prijzen daalden op donderdag door een bovengemiddeld hoge windenergie. In de ochtend produceerden zowel Nederland als België dicht bij hun volledige geïnstalleerde windenergiecapaciteit. Uit onderzoek is gebleken dat de zware industrie meer voor haar stroom betaald dan dezelfde bedrijven in de landen om ons heen. Frankrijk, Duitsland en België geven grote afnemers kortingen en bovendien zijn de nettarieven daar veel lager. Het verschil kan oplopen tot 66%. Het gevolg daarvan kan zijn dat geëlektrificeerde Nederlandse bedrijven ervoor kiezen om volledig te stoppen of hun productie naar het buitenland te verplaatsen. Zo heeft de zinkfabriek Nyrstar haar productielocatie tijdelijk gesloten en sloot aluminiumproducent Aldel haar deuren ten gevolge van de hoge energieprijzen. Het zijn met name de nettarieven die in Nederland fors zijn gestegen. Dat heeft te maken met het feit dat door de aanleg van windparken op de Noordzee flinke investeringen in het netwerk moeten worden gedaan welke niet met belastinggeld maar via de nettarieven opgebracht moet worden. Daarnaast zijn er grote verschillen bij de kortingen. Duitsland, Frankrijk en België verlenen hun industrieën hoge kortingen, terwijl Nederland die heeft afgeschaft. Vreemd omdat de Nederlandse toezichhouder oordeelt dat een korting op grond van Europese regels niet is toegestaan, maar dat toezichthouders in andere landen de regelgeving anders interpreteren zodat een korting nog wel mogelijk is. Dat scheelt aanzienlijk: €15 per megawattuur elektriciteit.

EMISSIONS

De prijs voor CO₂-emissierechten daalde afgelopen week iets. De prijs per ton ging deze week van €60,37 naar €59,14 en blijft dus in de buurt van de €60. Veel prijsverandering wordt deze week niet verwacht omdat er maar drie EUA-veilingen op de rol staan. Omdat het om een beperkt volume gaat lijkt de prijs deze week te stabiliseren. De koolstofprijs varieert met het aanbod van hernieuwbare stroomopwekking en

de voorspelling van het warmer weer. De vraag naar emissierechten is dan gering.

OUTLOOK

GAS

GASPRIJZEN STABILISEREN

De harde ondergrens is afgelopen week weer getest en het resultaat was stijgende prijzen. Er zal sterk fundamenteel nieuws moeten komen om die ondergrens te doorbreken. Een stabilisatie van de prijzen lijkt dan komende week ook logisch. Cal 25 baseload **steeg** in geringe mate: van 31,36 naar 31,48 €/MWh. De spotmarkt (TTF) handelt op 25,96 €/MWh. Op maandag 8 april 2024 noteerde de spotmarkt een prijs van 26,21 €/MWh.

POWER

GEZOND AANBOD

Het Franse EDF verlengt de onderbrekingen van de kerncentrales Bugey 3 (910 MW) en Chinon 1 (905 MW) met een maand en met 10 dagen. Beide verlengingen zijn gekoppeld aan het meerjarenonderhoud. Daarnaast kan de export naar Oekraïne aantrekken. Het aanbod zon en wind zal komende week boven gemiddeld zijn. Dat zorgt ervoor dat prijzen kunnen dalen. Cal 25 baseload **daalde** van 77,57 naar 76,19 €/MWh. De spotmarkt (EPEX) handelde op 41,66 €/MWh. Op maandag 8 april 2024 noteerde de spotmarkt een prijs van 82,92 €/MWh.